

Onderzoek Inter/View onthult

1¼ miljoen Nederlanders vrezende voor hun baan

door drs. P. van der Tuin

AMSTERDAM, zaterdag

Tien procent van de mensen, die nu nog werk hebben, is bang dat ze binnen een jaar ontslagen zullen worden. Dat betekent dat 400.000 mensen grotendeels overbodig in angst zitten. Maar ruim drie keer zoveel mensen, dus ongeveer 1.250.000, maakt zich dagelijks zorgen over het voortbestaan van hun werkkring.

Dit zijn enkele opvallende resultaten van een constant marktonderzoek, dat sinds juni vorig jaar gehouden wordt door het Amsterdamse bureau Inter/View, een van de drie grootste van ons land. Per week worden 750 willekeurig gekozen Nederlanders ondervraagd over allerlei actuele ontwikkelingen in een tempo van 125 per dag.

„Niemand gelooft natuurlijk dat het aantal werklozen binnen één jaar met 400.000 zal stijgen, dus moeten we wel concluderen dat er een hoop overbodige angst onder de Nederlandse werknemers leeft,” aldus Inter/View-directeur drs. Maurice de Hond. Op 31 maart aanstaande is hij een van de sprekers op een organisatiestudiedag in het jaarbeurscongrescentrum, getiteld „Voorspellen en waarmaken” waar hij zal spreken over het onderwerp: effecten van sociaal-economische voorspellingen op het handelen van burgers.

Sinds enige tijd hebben we

daarom in ons onderzoek een aantal vragen meegenomen over sociaal-economische onderwerpen,” aldus drs. De Hond. „En dan valt het constant op dat de burgers vooral gemotiveerd worden door algemene massapsychologische overtuigingen, terwijl de werkelijke feiten meestal nauwelijks bekend zijn.” Als voorbeeld noemt hij de antwoorden op de vraag naar het werkloosheidspercentage. Ongeveer 18% wist dat helemaal niet, 41% dacht dat het werkloosheidspercentage nu boven de 15% ligt en 30% dacht dat het minder dan 10% was. „Nog veel gekkere antwoorden kregen we op de vraag hoeveel gastarbeiders men dacht dat er in ons land waren,” aldus drs. De Hond. „Er waren al heel wat mensen die dachten dat gastarbeiders maar liefst een kwart van de totale bevolking van Nederland uitmaken, terwijl het in feite maar 6% is. Volstrekt verkeerde antwoorden krijgen we ook bij vragen over kruisraketten of kernenergie.”

Hij heeft overigens uit de resultaten van het onderzoek de indruk gekregen dat de Nederlanders veel sneller en heftiger dan voorheen reageren op alle mededelingen over maatregelen die ze meteen in hun portemonnee gaan voelen, zoals korting op de brutolonen en op de kinderbijslag. Op de vraag: „Heeft u de indruk dat u uw geld tegenwoordig op een bewustere wijze besteedt dan een aantal jaren geleden?” antwoordt tweederde van de ondervraagden met „ja”, onafhankelijk van de inkomenssi-

DRS. M. DE HOND

... Nederland reageert gevoelsmatig...

toekomst een geringer inkomen verwachten.

De resultaten van het onderzoek hebben Maurice de Hond overigens wel een duidelijke overtuiging gegeven. „Het is mij bij politieke opiniepeilingen altijd al opgevallen dat je, nadat de uitslag van één middelgrote stad in ons land bekend is geworden, al zo nauwkeurig kunt voorspellen wat het stemgedrag zal zijn in heel andere delen van Nederland. Blijkbaar is er een algemeen soort gevoel, een trend. Het grote publiek reageert vooral gevoelsmatig. Die trend kan, zo blijkt, versterkt worden door het publiekelijk meedelen van die trend. Bijvoorbeeld: als iedereen steeds maar weer roept dat de huizenprijzen kelderen, kelderen de huizenprijzen ook. Als je overal hoort dat de autoverkopen aantrekken, trekken ze ook inderdaad aan. Daarom is mijn stelling dat bijvoorbeeld een politicus, mits hij de juiste tijd uitkiest, een trend zeer duidelijk kan versterken. Dat gebeurt volgens mij in de VS, waar Reagan en andere invloedrijke politici nu con-

ne gevoel. Als bijvoorbeeld nu premier Lubbers voor de TV zou zeggen dat er volgend jaar 200.000 werklozen minder zullen zijn in Nederland, gelooft niemand het. Trouwens, we hebben uit het onderzoek kunnen constateren dat het vertrouwen van de mensen in hun politieke leiders aan het afnemen is, evenals het vertrouwen in allerlei voorspellers. Niemand van hen heeft immers een paar jaar geleden nog deze crisis zien aankomen, laat staan voorspeld.”

